

Pædagogisk læreplan for Dagtilbud Egebjerg 2022-2024

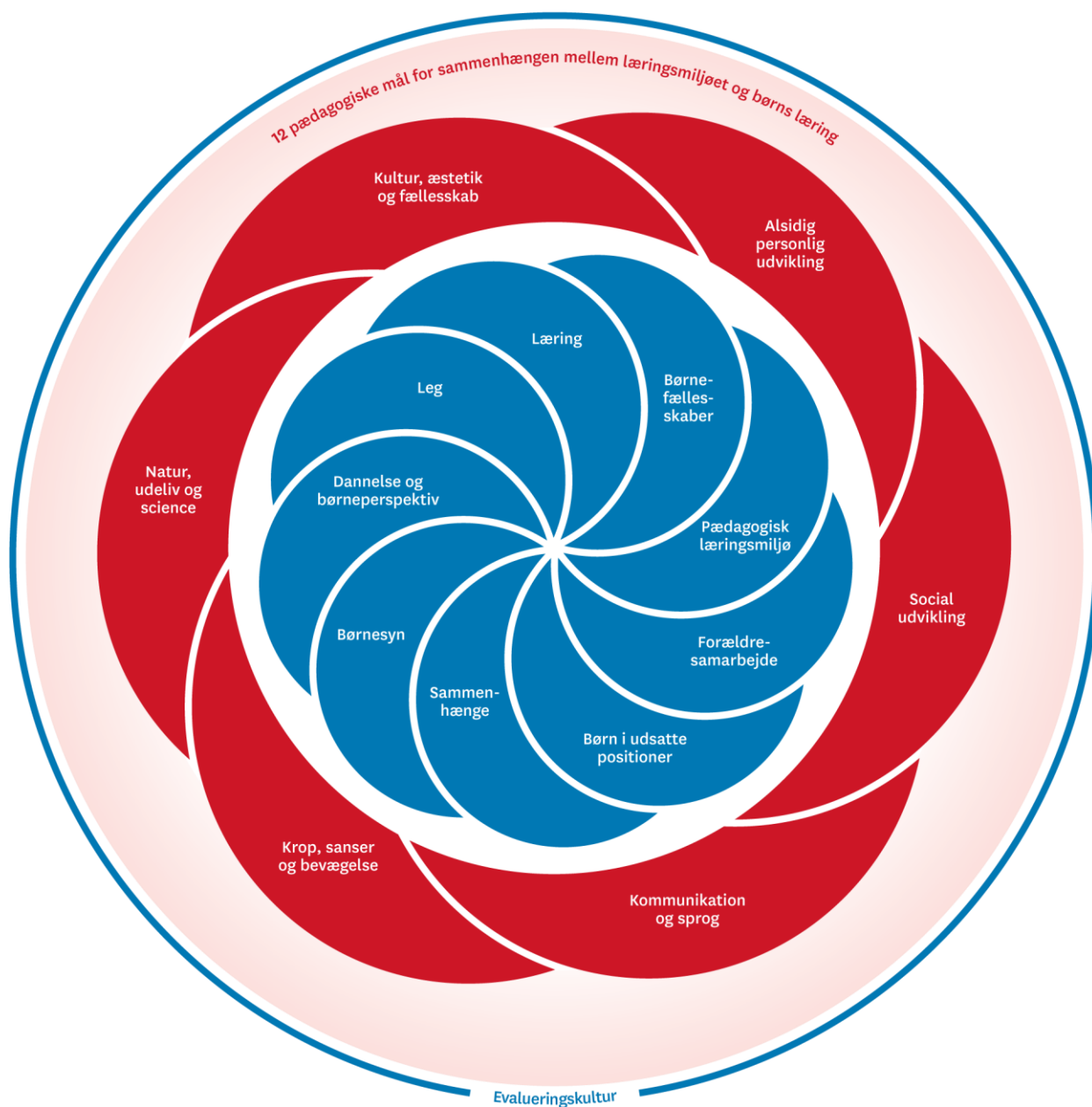
DAGTILBUD EGEBJERG

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i Dagtilbud Egebjerg. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske

Indhold

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Pædagogisk grundlag	5
Pædagogisk læringsmiljø	8
Samarbejde med forældre om børns læring	9
Børn i udsatte positioner	10
Sammenhæng til børnehaveklassen	11
Inddragelse af lokalsamfundet	13
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	14
Alsidig personlig udvikling	16
Social udvikling	17
Kommunikation og sprog	18
Krop, sanser og bevægelse	21
Natur, udeliv og science	22
Kultur, æstetik og fællesskab	24
Evalueringskultur	26
Vi finder yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan	29

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.](#)

Indledning

Dagtilbud Egebjerg
Egesholm 5/ Vandværksvej 32
8700 Horsens

79294105

dagtilbudegebjerg@horsens.dk

Dagtilbud Egebjerg er et aldersintegreret kommunalt dagtilbud, der består af Kaskelotten, Skovgården, Valhal og dagplejen i Egebjerg.

Kaskelotten er en integreret institution, som består af 6 vuggestuegrupper, 5 børnehavegrupper, hvor 2 grupper er med de 3-4 årige og 3 førskolegrupper.

Skovgården ligger ca. 800 meter fra Kaskelotten. Her findes der et træhus Yggdrasil med opvarmning af brændeovn. Skovgården består af 3 børnehavegrupper 3-4 årige, hertil hører en stor grund med mulighed for udelivsaktiviteter.

Dagplejen består af 4 dagplejere, som er bosiddende i Egebjerg by.

Dagplejen har et veludbygget samarbejde med vores vuggestue og børnehave. Det kan være besøg, legestue, deltagelse i forskellige aktiviteter og fælles arrangementer.

Til Kaskelotten hører en stor skøn legeplads med gynger, bålhytte, cykelbane, boldbane, og terrasser ved grupperummene.

Selvom vi er to matrikler, arbejder vi ud fra et fælles dagtilbud med sammen overordnede pædagogisk grundlag.

I dagtilbuddet er der ansat pædagoger, sprogvejleder, pædagogiske assistenter, pædagogmedhjælper, dagplejer, studerende, køkkenpersonale, administrativt personale, servicemedarbejdere, samt ledelsen. Herudover har vi løbende virksomhedspraktikanter i huset. Personalet er ikke ansat på en bestemt gruppe, så der kan forekomme personalerøking.

I Dagtilbud Egebjerg inddrages forældrebestyrelsen i udarbejdelse, evaluering og opfølgningen af de pædagogiske læreplaner.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Vores læreplan tager afsæt i et bredt læringsbegreb og er et pædagogisk redskab, som skal understøtte personale og ledelse i at skabe gode læringsmiljøer for og sammen med børnene. Vi har et stort fokus på legen og den legende tilgang til læring. Barnets interesser, undring og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, som barnet deltager i.

Den styrkede pædagogiske læreplan er vores fælles pædagogiske grundlag med en række centrale elementer med fokus på leg, børnefællesskaber og et bredt læringsbegreb, som skal udgøre den forståelse og tilgang, hvorpå der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i dagtilbud Egebjerg.

Vi har fokus på arbejdet med etablering af et pædagogisk læringsmiljø hele dagen, herunder i rutinesituationer, planlagte aktiviteter og børneinitieret leg. Vi skal som dagtilbud forholde os til børn i udsatte positioner, forældresamarbejde om børns læring, sammenhæng til børnehaveklassen samt samarbejde med det omkringliggende samfund. Vi arbejder ligeledes med etablering af en evaluerings - datakultur i dagtilbuddet med anvendelse af forskellige digitale redskaber.

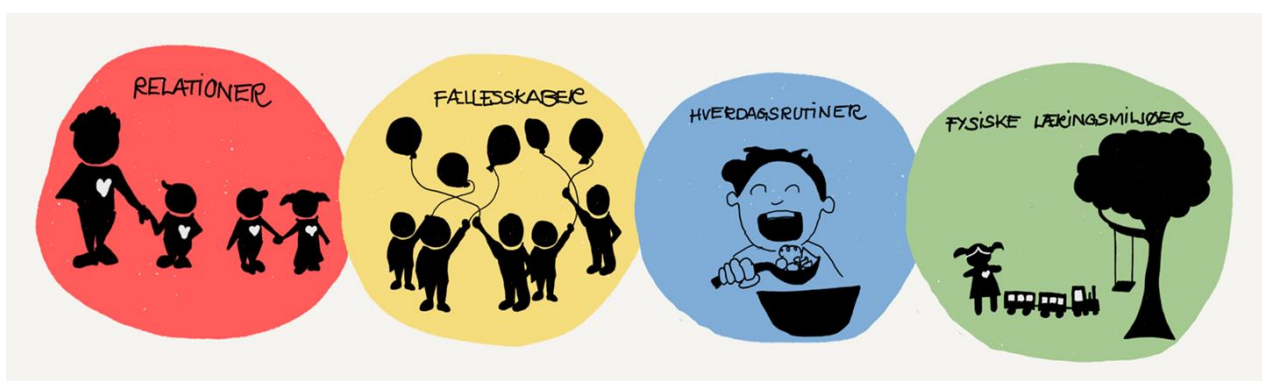
Vi har et særligt fokus på etablering af en rigt læringsmiljø for børnene om eftermiddagen, samt den voksens rolle og betydning for børnenes leg og læring.

Vi ser legen som et vigtigt socialt og relationelt rum, hvor barnet kan eksperimentere med mange forskellige situationer. Legen fremmer fantasi, selvværd og identitet og er med til at understøtte barnets indlevelse og forståelse for andre. Legen har værdi i sig selv og i leg kan der foregå masser af læring.

Børn udvikler sig i fællesskabet og skaber der igennem deres identitet og selvverd. Vi skal derfor skabe rammer, der giver alle børn muligheden for at være en del af sunde børnefællesskaber. I Dagtilbuddet præsenterer vi børnene for både store og små fællesskaber. Vi støtter og guider dem i fællesskabets normer og spilleregler. Her træner barnet de sociale kompetencer det skal bruge, for at begå sig i relationen til andre. Barnet lærer at lytte til de andre, at vente på tur og udsætte sine egne behov.

Vi arbejder med mindre, differencerede børnegrupper, hvor vi tager afsæt i mere specifikke og målrettede aktiviteter fx leg/fællesskaber, NUSSA, motorik, yoga, sprog mm. Vi tilrettelægger legemiljøer både ude og inde, så børnene både tilbydes traditionelle og fleksible legematerialer og muligheder. Legemiljøerne skal være sjove, inspirerende, udfordrende og lægge op til at være eksperimenterende og kreative. På den måde giver vi børnene forskelligartede og varierede lege - og deltagelsesmuligheder.

Vi understøtter formidlingen af vores arbejde i hverdagen med dokumentation i form af læringsbreve med fokus i de 4 pejlemærker, som en gang om måneden sendes ud til forældrene.

Relationer – fordi tonen og tilgangen til børnene samt evnen til relationsdannelse er det, der har allerstørst betydning for børnene i den tidlige alder

Fællesskaber – fordi et mindset om, at børn er forskellige og udvikler sig forskelligt, har stor betydning, samt den voksnes bevidsthed om, at børn er i gang med at øve sig på at indgå i fællesskabet og lærer sammen

Hverdagsrutiner – fordi børnenes hverdag indeholder mange læringsmiljøer, og fordi det har betydning, hvordan de voksne strukturerer, tydeliggør og koder hverdagen, så det er nemmere at være barn

Fysisk læringsmiljø – fordi omgivelserne har betydning for, om det er rart at træde ind i og at være i rummet (inde eller ude), og kan understøtte legen og pædagogikken.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring. I dagtilbud Egebjerg har vi fokus på læringsmiljøer over hele dagen – fra barnet kommer til det går hjem.

Læringsmiljø er et centralt begreb, og er der, hvor børnene indgår i fællesskaber og samspil. Det er ikke bare et fysisk rum, men også processer. Børnene er i læringsmiljøer hele tiden, og de bevæger sig ud og ind af disse læringsmiljøer hele dagen. Der er det fysiske læringsmiljø, børnenes lege og kultur, de pædagogiske aktiviteter, måden vi er sammen med børnene på, og de pædagogiske rutiner og overgange. Vi skal sørge for at etablere pædagogiske læringsmiljøer hele dagen, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

I dagtilbuddet vil der typisk være følgende læringsmiljø:

- Planlagte pædagogiske aktiviteter; fx samling, ture ud af huset, tema og emneperioder og fælleslege.
- Hverdagsrutiner; fx spisning, garderobe, modtagelse af børn, badeværelsesrutiner, overgange mm.
- Børnekulturen i det enkelte dagtilbud, fx børns egne lege, sprogbrug mm.
- Det relationelle samspil mellem barn-barn, voksen-barn,
- Samt tonen fra voksen til barn og hvordan der bliver talt med børnene.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I dagtilbud Egebjerg bestræber vi os på et tillidsfuldt og tæt konstruktiv samarbejde med forældrene om børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse.

Personalet er i løbende dialog og sparring med forældrene i forhold børns læring og trivsel med udgangspunkt i det enkelte barn og forældrenes behov.

Det pædagogiske personale i dagtilbud Egebjerg har sammen med andre relevante fagprofessionelle, et ansvar for at identificere og støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i fællesskabet. Der afholdes løbende forældresamtaler, konference, netværksmøder m.v.

Der afholdes en gang årligt forældremøde. Forældremødet i 2019 var punktet forældre-samarbejde, hvordan kan forældrene understøtte barnets læring i hjemmet.

Forældrene har således også et ansvar for at samarbejde med dagtilbuddet og i øvrigt holde sig orienteret og bakke op om det arbejde, der foregår i dagtilbuddet i forhold til barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Derudover sender stuerne månedligt nyhedsbreve ud til forældrene, hvor læringsperspektivet beskrives samt, hvordan man i fællesskab kan fremme barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I dagtilbud Egebjerg har vi en engageret forældrebestyrelse, der løbende bliver informeret om pædagogiske tiltag i dagtilbuddet. Den pædagogiske læreplan evalueres med bestyrelsen en gang årligt.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I dagtilbud Egebjerg skal vi sikre os, at børn, der i en udsat position har adgang til børnefællesskaber, hvor de oplever trivsel og udvikling. Det gør vi ved, at have fokus på, at alle børn er en del af et betydningsfuld fællesskab. Det er vigtigt personalet støtter børnene til at blive inkluderet i lege med andre børn.

Børn i udsatte positioner skal udfordres og opleve mestring i forbindelse med blandt andet børne – og vokseninitierede lege og aktiviteter uanset baggrund, sprog, kultur, fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse

I dagtilbud Egebjerg har vi fokus på tidlig indsats, og har et tæt samarbejde med TEFL, som består af psykolog, Tale-hørekonsulent, fysioterapeut, samt et tæt samarbejde med vores distriktsrådgiver, småbørnskonsulent og sundhedsplejen. Vi afholder løbende sparrings/netværksmøder og konference med vores sparringspartner, hvor personale og forældre får sparring og rådgivning.

Ledelsen er i dagtilbuddet tæt på praksis, og giver derved løbende pædagogisk sparring til det pædagogiske personale, og indgår som lead learner i praksis.

Vi har i Egebjerg ligeledes vores egen sprogvejleder ansat, som giver sparring til personalet, og arbejder målrettet med udvalgte børn med sproglige udfordringer.

Vi har fokus på leg og læringsmiljøet i forhold til at inddele børnene i mindre gruppedannelse i løbet af dagen, hvor den voksne i høj grad har mulighed for arbejde målrettet med barnets specifikke udfordring.

Vi er i dagligt i tæt betydningsfuld samarbejde og dialog med forældrene omkring barnets trivsel.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I dagtilbud Egebjerg har vi etableret 3 storbørnsgrupper i Kaskelotten.

I storbørnsgrupperne vil personalet særligt have fokus på at støtte barnets udvikling af sociale færdigheder, tro på egne evner, da disse kompetencer er vigtige for barnets oplevelse af sig selv i et fællesskab og for senere at kunne skabe relationer i en kommende skoleklasse.

Vi vil ligeledes have fokus på nysgerrighed, mod på at forsøge og fejle, bidrage i fællesskabet samt lære – og virkelyst.

Vores storbørnsgrupper starter op i maj året før skolestart. Fra januar besøger grupperne skolen en gang om ugen for, at skabe en tryk og positiv sammenhæng mellem børnehaven og skolestart.

Skolestart er 1. maj her bestræber vi os i et samarbejde med skolen, at skabe en sammenhæng ved inden skolestart at besøge skolen og benytte deres faciliteter, samt fra 1. maj og frem til sommerferien følger der personale fra børnehaven med over i skolen for, at bidrage en tryk skolestart.

Dagtilbuds - og skoleledelsen arbejder i tæt samarbejde på, at kvalificere vores etableret samarbejde, her er der tilknyttet konsulent fra TEFL. Vores udgangspunkt er overgangen styrkes og der formuleres et fælles pædagogisk grundlag.

Der er udarbejdet en fælles sprog - og læringsplan for samarbejdet mellem Egebjerg skole og Dagtilbud Egebjerg.

Der arbejdes fokuseret på fælles overgangsritualer- fælles måde at gøre tingene på, for at skabe sammenhæng mellem børnehaven og skole. Der arbejdes blandet andet med:

- Fælles symbol for "RO" i aktiviteten/klassen. Når personalet viser *håndtegnet* ved børnene, at de skal lytte efter.

- Vi bruger billeder, der visualiserer dagstrukturen og herved skabe forudsigelighed for børnene.
- Vi taler kun med dem vi sidder ved samme bord med, så der ikke bliver en råben til hinanden mellem bordene.
- Børnene vil møde vores "Bamseven" fra Fri for mobberi i børnehaven og skolen.
- Fælles udgangspunkt i bogen "Lille Madsens hus", hvor der er fokus på dialogisk læsning og skuespil.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Dagtilbud Egebjerg har et tæt samarbejde med Egebjerg skole, og vi benytter deres udenom faciliteter. Ledelsesteamet arbejder tæt sammen, og mødes jævnligt et par gange om året til fælles drøftelse af mål og indsatser i et 4-8 år perspektivet.

I vores læringsmiljøer anvender vi nærområdet til at være nysgerrig på naturen, og anvender lokalområdet til udelivet. Her arbejder vi tæt samarbejde med vores Naturvejleder i Horsens Kommune Thorke.

I Skovgården er der ligeledes tilknyttet foreningerne "Kaninhopper" og "Biavler" Disse foreninger anvender vores lade og udenoms arealer.

Vuggestuen besøger kirken en gang om ugen, hvor der er fokus på fællesskab, og der synges sange. Hele Dagtilbud Egebjerg tager til julegudstjeneste hvert år i december.

Daglejen anvender den lokale hal til fælles aktiviteter.

Dagtilbud Egebjerg har i en periode tilknyttet Naturbussen. Den vil bringe os rundt i Horsens lokalmiljø, hvor vi har fokus på at besøge mange lokale natursteder som strand, skov osv. Vores storbørnsgrupper har ligeledes været en tur på Endelave.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Dagtilbud Egebjerg er et område, der er i rivende udvikling, hvor der arbejdes fokuseret på børnemiljøet, da vi er et område der vækster, og der kommer mange børn til dagtilbuddet.

Der bliver i øjeblikket bygget til eksisterende bygninger i Kaskelotten, her er der fokus på indretningen og æstetiske miljø for børnene.

Vi er i en konstant proces med at videreudvikle på de fysiske rammer, så vi kan tilbyde barnet de bedste muligheder for leg, læring og udvikling. Fysiske rum betragtes som en ressource i det pædagogiske arbejde med at skabe gode læringsmiljøer ud fra de pædagogiske mål og intentioner.

Lige nu er vi optaget af:

- Skabe så mange læringsrum som muligt til at have børn i mindre grupper både inde og ude. Dette bl.a. ved at anvendelse af vores uderum med mulighed for forskellige aktiviteter og lege.
- Fokus på udvikling af ny fælles legeplads for vuggestue og børnehave i Kaskelotten, og udearealet i Skovgården, hvor der er fokus på fordybelse, stille stunde, udfordrende fysiske lege, sansestimulering.
- Fokus på fælles legeplads mellem vuggestue og børnehave, der inspirere til børnenes alder og modenhed.
- I det hele taget en indretning, der inspirerer og opfordrer til forskellige lege, med de materialer/det legetøj, der skal til for at få en god leg i gang.
- Vi har fokus på den voksnes rolle i børnenes leg og i læringsrummet.
- Den voksens tilgang til mangfoldigheden – samarbejde med VIA, forskningsprojekt mangfoldighed – normkritik - og kreativitet.
- Vi har i vinterperioden Egebjerg hal til rådighed, som bruges af vores dagpleje
- Vi går op opdagelse i data fra indhentet Rambøll motorikvurderinger, sprogvurderinger, udarbejdet rapport af pædagogstuderende fra VIA, personalets observationer, Børneinterviews, inddragelse af bestyrelsen.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Der arbejdes med samspil og tilknytning, hvor der anvendes materialet ”fri for mobberi” Børnene gøres opmærksom på følelser, og følelserne italesættes eksempelvis hvis et barn er ked af det eller glad.
- Fællesskabet er i fokus i udvikling af alsidig personlig udvikling og herigennem får børnene mulighed for at erfare sig selv og andre, udvikle sociale kompetencer med understøttelse.
- Børnene øver sig i, med understøttelse af det pædagogiske personale, at indgå i sociale relationer med andre børn. Herved opnår de erfaring med sig selv, erfaring med andre børn og voksne som er med til at udbygge deres tro på sig selv.
- Fokus på konflikthåndtering mellem børnene.
- I hverdagspraksis inddrages der elementer fra NUSSA

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Dagtilbud Egebjerg deltager i et forskningsprojekt med VIA omkring mangfoldighed, hvor der er fokus på den voksens tilgang normkritik og - kreativitet.
- Børnenes sociale udvikling understøttes gennem børnefællesskaber, hvor der arbejdes med empati og relationer.
- Børnene støttes af de voksne i deres deltagelse i lege.
- Fokus på konflikthåndtering.
- Fokus på legmiljøer, hvor alle børn har muligheder for at byde ind, og alle børn understøttes i at have en rolle i legen.
- Børnene opfordres til at hjælpe hinanden i hverdagsrutinerne på tværs af gruppen som understøttelse af den sociale udvikling.
- Der er fokus på en ordentlig tone mellem børnene - både at tale pænt til hinanden, huske at invitere et andet barn og give afslag på en pæn måde.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

- Vi har fokus på den voksens betydning for barnets sproglig udvikling. Den voksen skal være inspirerende og indgå i sproglig interaktion med det enkelte barn.
- Interaktion med andre børn som sproglige rollemodeller.
- Fokus på de voksne som sproglige rollemodeller.
- Fællesskaber.
- Læringsmiljøet.
- Hit med lyden.
- VLS.
- Anvendelse af piktogrammer til understøttelse af sproget.
- Anvendelse af ”Tegn til tale”

- Vores sprogvejleder understøtter den sproglig udvikling på den enkelte stue, hvor der blandet andet er fokus på ugens fokusord, og understøttelse og sparring af gruppen og det enkelte barns sprogligudvikling.
- Anvendelse af data fra vores udarbejdet sprogvurderinger.
- Fokus på læringsmiljøer – drenge og piger.
- Fokus på læringsmiljøet for vores tosprogede børn.
- Samarbejde med TEFL – sprog – og tosprogede konsulent, hvor de er deltagende på vores personalemøde med oplæg omkring et sprogstimulerende læringsmiljø.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Der arbejdes fokuseret på at gøre børnene selvhjulpne i form af deltagelse i selv at kunne tage tøj af og på, selv spise. Vi øver os på hverdagsrutiner, og børnene bliver så selvhjulpne som muligt, hvor både grov og finmotorikken styrkes.
- Børnene udfordres motorisk i ude og inde – miljøet.
- Anvendelse af data fra vores udarbejdede motorikprofiler.
- Anvendelse af Hallen.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Dagtilbud Egebjerg har vi stort fokus på anvendelse af læringsmiljøet i naturen. Vi har et stort pædagogisk fokus på inddragelse af uderummet for børnenes leg og læring.

Vi arbejder på at udarbejde en udelivsprofil i vores afdeling Skovgården/Valhal, som skal komme alle børn og voksne til gode i Dagtilbud Egebjerg.

- At børnene bliver mere beviste omkring deres omgivelser i naturen.
- At børnene føler sig trykke i naturen, og det at være ude det meste af året.
- At de er nysgerrige på science delene i naturen, og at de opsøger mulighederne for ny læring i natur, ude liv og science.

- Inddragelse af elementer fra "Kom Ud i Dag"
 - Eksperimenterende og undersøgende tilgang
 - "se nøje efter"
 - At støtte et rigt sprogligt miljø
 - Støtte de første modeller og konstruktioner
- Personalet uddannes i Grønne Spirer.
- Oplæg for personalet med forsker og underviser Niels Ejby Ernst.
- Samarbejde med naturvejleder i Horsens Kommune Thorke.
- Deltagelse i Bering Junior 2021.
- Anvendelse af Naturbussen.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Der tages udgangspunkt i hverdagsrutinerne. Hver dag er der samling, hvor der synges, laves teater, cirkus og fortælles historier. Børnenes gøres aktive medspillere og børneperspektivet er i fokus.
- Ved frokostmåltidet sidder børnene i mindre grupper. Her øves i, hvordan man sidder ved bordet, bruger bestik og taler sammen, samt fokus på turtagning. Dannelse er i fokus og fællesskabet hvor børnene oplever egen og andres værdisæt.
- Børnene tilbydes forskellige kreative muligheder – ud fra hvad der rører sig i den aktuelle børnegruppe.
- Vi er et dagtilbud, der har fokus på mangfoldigheden, og er nysgerrig på og har respekt for forskellige normer, traditioner og værdier.

Evalueringens kultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringens kultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringens praksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringens kultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I dagtilbud Egebjerg har vi fokus på udvikling og etablering af en systematisk og databaseret evalueringens kultur, som en del af det daglige pædagogiske arbejde. Vores evalueringens kultur skal være med til, at skabe gode og relevante læringsmiljøer som tilpasser børnenes behov i dagligdagen.

Et godt læringsmiljø hviler på viden om børnene, herunder indsamling af data, den pædagogisk faglig viden, erfaringer og kompetencer, og indholdet i læreplanstemaerne. Data og evaluering er byggestenen for et godt læringsmiljø.

Data er informationer, som skal analyseres og dermed blive til ny viden, som vi skal bruge i udviklingen af læringsmiljøer.

I dagtilbud Egebjerg anvender vi data, fordi data er med til, at skaber grundlaget for meningsfulde valg af indsatsområder og for tilrettelæggelsen af en systematisk evalueringspraksis, hvor pædagogisk data og dialoger om kvalitet i dagtilbud løbende informerer om mål, retning og effekter af og for børnenes trivsel, læring og udvikling.

Data skal analyseres for at blive til viden. Vi arbejder derfor i dagtilbud Egebjerg med professionel læringsfællesskaber (PLF). Der er etableret fast PLF møder i teamene for, at sikre vi bygger læringsmiljøer på viden og ikke på "synsninger" eller tilfældigheder. Vi sikre en systematisk og faglig refleksion, samt anvender en handleplansmodel.

Formålet med PLF: Vi arbejder ud fra fælles værdier og vision for børnene med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de 6 læreplanstemaer og mål. Vi har et fælles fokus på børnenes udvikling og læring, hvor alle teammedlemmer er ansvarlige og forpligtede på aktiv deltagelse i PLF.

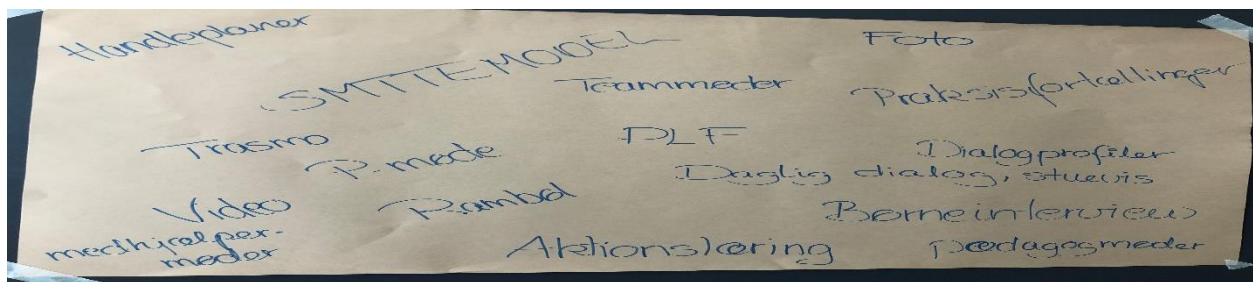
I form af data anvender vi i Dagtilbud Egebjerg video, billeder, observationer, børneinterview, viden fra forældre og samarbejdspartner samt vores høje pædagog faglig viden.

Der afholdes ligeledes læreplansmøder, teammøder, personalemøder, pædagog – og medhjælper/assistentmøder. På møderne arbejdes der med en struktureret og systematisk evalueringskultur med fokus på udvikling af det pædagogiske læringsmiljø.

Dagtilbud Egebjerg fokus på læring over hele dagen, hvor vi er særligt optaget og fordybet af etablering og udvikling af læringsmiljøet om eftermiddagen. Vi er undersøgende på den voksens rolle i børnenes leg, samt børnenes leg i udemiljøet. Vi har etableret en arbejdsgruppe der særligt har fokus på legepladsens indretning i Kaskelotten, samt etablering af udelivs profil i Skovgården/Valhal.

Vi inddrager vores viden og erfaring fra vores faglige fyrtårne og pædagoger, der har været på læringsdage. Her har vi inddraget konsulent Bodil fra TEFL til en proces omkring at omsætte viden til praksis, hvor vi har igangsat aktionslæringsforløb og rammesat PLF – møder.

I dagtilbud Egebjerg afholder vi ligeledes Pædagogmøder/PA –medhjælpermøder, hvor der er fokus på vidensdeling på tværs af teamene og fælles formativ og sumativ evaluering af pædagogiske tiltag i praksis.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi evaluere løbende vores pædagogiske tiltag i vores daglige praksis. Personalet anvender en udvidet SMTTE –model som arbejdsredskab, som et struktureret værktøj for en fælles retning for den pædagogiske praksis.

Det pædagogiske personale evaluere løbende og dokumentere deres arbejde overfor forældre, bestyrelse og fælles i dagtilbuddet for personalet og andre fagpersoner på diverse personalemøder, netværksmøder, fagmøder osv.

Forældrene bliver løbende inviteret til forældrekafe med fokus på evaluering af den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen inddrages i udarbejdelsen, evaluering og opfølgning på den pædagogisk læreplan. Der afholdes et bestyrelsesmøde årligt, hvor den pædagogisk læreplan evalueres.

Vi finder yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere vores videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud